

nyilvános könyvtárban mindenképpen diplomás könyvtáros dolgozzon. Természetesen, a könyvtári munkaterületeknek és feladatoknak megfelelően, meg lehet tervezni alacsonyabb szak-képzettségű munkatársak képzését, foglalkoztatását is. Fontos, hogy a szakma konszenzusra jusson ezekben a kérdésekben.

A zárszóban Bartos Éva a nap során elhangzottakból a közeljövő igen sűrű feladatait tartalmazó „menetrendet” állított össze:

- ha a szakma elfogadja egy egységes képzési rendszer körvonalait és hierarchiáját,

- akkor hozzá lehet kezdeni a szükséges jogszabályi módosítások keresztülviteléhez,

- el kell készíteni a képzési formák pontos tananyagait, programjait, a képzéshez szükséges tankönyveket, jegyzeteket, segédleteket,

- a képzésben közreműködőknek az új képzési formákra felkészítő tanfolyamokat kell rendezni,

- több formában is biztosítani kell a kapcsolattartást, többek között legalább évenkénti tapasztalatcserék megrendezésével. (B. É.)

Országos módszertani konzultáció a Könyvtári Intézetben

A Könyvtári Intézet szervezési és elemző osztálya koordinálásával, megyei és városi könyvtári munkatársak részvételével 2001. június 13-án országos módszertani konzultációra került sor az OSZK előadótermé-

ben. A résztvevőket *Dippold Péter*, az intézet igazgatója, majd *Fehér Miklós*, az osztály frissen kinevezett vezetője köszöntötte. Talán nem is szükséges hangsúlyozni, hogy mennyire időszerű volt ez a találkozás. A könyvtárügy mint egy vonat halad velünk. Rajtunk múlik, alakítói vagyunk-e ennek a közös utazásnak, vagy résztvevői, netán elszenvedői. A Könyvtári Intézet húzóerőként csatlakozott az előrehaladáshoz.

Szálljanak fel hozzánk erre a képzeletbeli vonatra – mondta Dippold Péter rövid köszöntője során. A vonat hasonlathoz kitűnően kapcsolódott az a négy téma, melyet a konzultáció szervezői napirendre tűztek. Mert nem kevésbé fontos dolgokról eshetett szó, mint a

- szakfelügyelet felállítása, létrehozása a frissen aláírt szakfelügyeleti jogszabály tükrében,

- a nyilvános könyvtárak jegyzéke, a jegyzékkel kapcsolatos információk, tudnivalók,

- a könyvtárak szerzői joggal összefüggő szolgáltatás-szervezési tudnivalói

- és a Könyvtári Intézet oktatási osztályának friss hírei.

Kenyéri Katalin (NKÖM könyvtári osztály) – első előadóként – bejelentette, hogy a miniszter aláírta, hamarosan hivatalosan is megjelenik a szakfelügyelet felállításáról és működtetéséről szóló jogszabály.

Túlzás nélkül állítható, hogy az 1997. évi CXL. törvény talán legfontosabb követő jogszabályának megjelenéséről van szó. A könyvtári tevékenység a törvényi tartalom és keretek révén alapvetően átalakult. Az átalakulás továbblendítése, a könyvtári rendszer rendszersze-

rű működtetése, a minőségi elvárások megvalósulása megköveteli azt a szakmai gondozást, kontrollt, melynek jogi háttérét teremti meg a jogszabály. Kenyéri Katalin szólt arról, hogy a jogszabály hatálya valamennyi könyvtári tevékenységet folytató szervezetre kiterjed, a fenntartótól, a nyilvános könyvtárak jegyzékén való szerepléstől függetlenül.

Az ellenőrzést azok a szakértők fogják végezni, akik részt vesznek a tevékenység ellátásához szükséges – a Könyvtári Intézet által szervezett – szakfelügyelői képzésen, továbbképzésen. Az iskolai könyvtárak esetében azok a szakértők jöhetnek számításba, akik a közoktatási szakértői nyilvántartásban is szerepelnek.

A szakfelügyelet dokumentációjának rendszerezését és őrzését a Könyvtári Intézet végzi.

A minisztérium a megyei könyvtárakkal külön szerződést fog kötni, ebben határozzák meg a térségi ellátásért felelős intézmény szakfelügyeleti rendszerben betöltött feladatát.

A nyilvános könyvtári jegyzék kapcsán *Kopcsay Ágnes* (NKÖM könyvtári osztály) néhány beszélő adatot említett: a jegyzéken már szerepel valamennyi országos szakkönyvtár, megyei és városi könyvtár.

A felsőoktatás átszervezése, az átszervezés pillanatnyi állapota, rendezetlensége azonban visszatükröződik a jegyzékben. Számos felsőoktatási könyvtár intézményen belüli státusa, központi könyvtári szerepe, helyzete bizonytalan, nem is kerültek, kerülhettek így nyilvántartásba.

A legnagyobb problémát azonban a községi könyvtárak

Kocsis Lászlóné (1935-2001)

körében tapasztalhatjuk. Az országos nyilvántartás szerinti mintegy 3200 települési önkormányzat közül csupán 1900 kérte a nyilvántartásba vételt. A kérés alapján azonban csak 1500 önkormányzati könyvtár került ténylegesen fel az eddig elkészült három jegyzék valamelyikére.

A számadatok kérdéseket vetnek fel. Olyan kérdéseket, melyek megfogalmazása összhangban van az NKÖM könyvtári osztálya néhány hónapja lezárult vizsgálataiban tapasztaltakkal.

Van-e s ha igen, milyen könyvtári ellátás van a kis- és középtelepüléseken? Megfelelnek-e, meg tudnak-e felelni a települési önkormányzatok a törvény előírásainak? Hogyan lehetne az ellátást ebben a körben elősegíteni, fejleszteni?

Fehér Miklós a konzultáció során említette, hogy többek között ezekre a kérdésekre keresi a választ a Könyvtári Intézet szervezési és elemző osztálya annak az országos, reprezentatív mintavételes kutatásnak a keretében, amelynek indítására 2001. június végén kerül sor, s mely vizsgálat témavezetője Fogarassy Miklós. Fehér Miklós a program végén meg is ragadta az alkalmat, hogy a vizsgálat alá vont hat megye jelen lévő munkatársaival külön egyeztessen a szükséges kérdésekről.

A konzultáció harmadik témája a szerzői jog, illetve az e jogot követni szándékozó könyvtárosi magatartás, szolgáltatás-szervezés volt.

Pallósiné Toldi Márta (Szombathely, Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár) avatott szakértőként világitott rá azokra a tudniva-

lókra, melyek ismerete nélkülözhetetlen az e területen szükséges eligazodáshoz, a fogódzók kijelöléséhez. Mert, mint kiderült, a jogszabályok bizony sokféleképpen értelmezhetők, s egyáltalán nem nyújtják azt a környezetet, melyben bizonytalanok nélkül, egyértelműen meghatározható a szabályos út.

Az előadás legfontosabb tanulsága az volt, hogy e területen meg kell tartani a folyamatos tájékozódást, egyeztetést, együttműködést, kapcsolattartást a szakmai szervezetekkel és képviselővel, valamint a hivatalos jogvédő intézményekkel. A könyvtáraknak pedig napra készen figyelemmel kell kísérniük a rögzített megállapodásokat, és ezekhez kell alkalmazniuk saját eljárásukat.

Befejezésül *Bartos Éva* (Könyvtári Intézet) röviden szólt az oktatási osztály tevékenységéről: a közelmúlt két rendezvényéről (a könyvtári tanácsékek munkatársainak és az asszisztensképzést szervező intézmények munkatársainak országos értekezlete), melyet az oktatási osztály szervezett, s melyről már híradások is jelentek meg a szaksajtóban.

A rendezvény záró gondolatait a konzultáció szervezését irányító Fehér Miklós fogalmazta meg: megköszönte az előadók közreműködését, a résztvevők kitartó türelmét és érdeklődését, a témák kapcsán megfogalmazott kérdéseket, észrevételeket. Ígéretet tett arra, hogy a konzultációk az *Információs napok a Könyvtári Intézetben* sorozat keretében folytatódnak.

Az újabb témákhoz az osztály ötleteket, javaslatokat is vár, szívesen fogad.

Fehér Miklós

Az Égiek könyvtárosainak nagy családja ismét gazdagabb lett. Mi pedig a Földön szegényebbek. Egy olyan ember távozott el közülünk, aki életét a könyvtárosságnak és családjának szentelte. Csendben, ahogy élt, elment, és ez fájdalom mindannyiunk számára.

A tatai városi könyvtár nyugalmazott igazgatójától búcsúznak mindazok, akik szerették és tisztelték. A családja (édesanyja, fiai, menyei és unokái), a tatai könyvtár és a megye könyvtárainak munkatársai, akik közül sokan az ő nagy családjába tartoztak. Mindenkinek volt figyelmes szava, jó tanácsa.

1935-ben született Szomoron. Szülei földművesek voltak. 1955-ben érettségizett, de akkor nem adatott meg neki a továbbtanulás lehetősége, dolgoznia kellett. És tette ezt mindaddig, míg lehetett. Szinte az utolsó pillanatig.

1962. május 1-jén állt munkába a tatai könyvtárban. A munka minden területét hamar megismerte. Becsülettel, lelkiismeretesen végezte feladatait. Illés Lászlóné, aki az intézmény vezetője volt, így írt róla egyszer: „Eddig elért eredményeinket az ő precíz, szorgalmas munkája is nagyban segítette.”

1972-ben középfokú könyvtárosi képesítéssel vehette át a könyvtár irányítását. Kisebbségi megszakítással nyugdíjba vonulásáig, 1993-ig vezette az intézményt. Tanult, dolgozott, családjával törődött. Mindezek